

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

پایان نامه جهت دریافت درجه دکترای حرفه‌ای (پزشکی)

عنوان:

**بررسی میزان عود هلیکو باکتر پیلوری یک
سال بعد از ریشه‌کشی موفق آن**

استاد راهنما:

دکتر شهرام حبیب زاده

استاد مشاور:

دکتر عباس یزدان‌بید

نگارش:

فاطمه معصومی

تابستان ۱۳۹۴

شماره پایان‌نامه:

۰۵۴۱

سپاسگزاری

سپاس و ستایش خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و
انوار حکمت او در دل شب تار، درخشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای
علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق
علم و معرفت بیازماید.

ماحصل آموخته هایم را تقدیم می کنم به آنان که مهر آسمانی شان آرام بخش آلام زمینی ام
است

به استوارترین تکیه گاهم،دستان پر مهر پدرم
به سبزترین نگاه زندگیم،چشمان سبز مادرم
که هرچه آموختم در مکتب عشق شما آموختم و هرچه بکوشم قطره ای از دریای بی کران
مهربانیتان را سپاس نتوانم بگویم.
امروز هستی ام به امید شماست و فردا کلید باغ بهشتم رضای شما، ره آوردی گرانتر از این
ارزان نداشتم تا به خاک پایتان نثار کنم،باشد که حاصل تلاشم نسیم گونه، غبار خستگیان را
بزداید.

تقدیم به خواهران و برادران:
که همواره در طول تحصیل متحمل زحماتم بودند و تکیه گاه من در مواجهه با مشکلات، و
وجودشان مایه دلگرمی من می باشد.

و تقدیم به

تمام بیمارانی که طب را بر بالینشان آموختم
باشد التیام بخش جزئی از دردشان باشم

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول کلیات	۱
۱-۱- مقدمه و بیان مساله	۲
۱-۲- تعریف واژه‌های کلیدی	۵
۱-۳- اهداف و فرضیات	۵
۱-۳-۱- هدف کلی	۶
۱-۳-۲- اهداف اختصاصی	۶
۱-۳-۳- فرضیات تحقیق	۶
۱-۳-۴- هدف کاربردی	۶
فصل دوم پیشینه تحقیق	۷
۲-۱- هلیکوباکتریپیلوری	۸
۲-۱-۱- تاریخچه	۹
۲-۱-۲- مورفولوژی	۹
۲-۱-۳- اشکال کوئید	۱۰
۲-۱-۴- اپیدمیولوژی در جهان و استان اردبیل	۱۱
۲-۱-۵- سندرم‌های بالینی عفونت هلیکوباکتری پیلوری	۱۳
۲-۱-۶- روش‌های تشخیص هلیکوباکتریپیلوری	۱۳
۲-۱-۷- درمان ریشه‌کنی هلیکوباکتریپیلوری	۱۸
۲-۱-۸- هلیکوباکتریپیلوری و دیس‌پسی عملکردی	۲۰
۲-۱-۹- گاستریت	۲۷

۲۹	..... سرطان معده ۲-۱-۱۰
۳۳	..... کارسینوم مری ۲-۱-۱۱
۳۴	..... مطالعات انجام شده ۲-۱-۱۲
۳۹	..... فصل سوم مواد و روش ها ۲-۱-۱۲
۴۰	..... ۳-۱ روش کار
۴۰	..... ۳-۲ نوع مطالعه
۴۱	..... ۳-۳ جامعه آماری و حجم نمونه
۴۱	..... ۳-۴ روش گردآوری اطلاعات
۴۱	..... ۳-۵ روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
۴۲	..... فصل چهارم نتایج
۵۰	..... فصل پنجم بحث و نتیجه گیری
۵۱	..... ۵-۱ بحث
۵۴	..... ۵-۲ پیشنهادات
۵۵	..... منابع

فهرست نمودار ها

عنوان	صفحه
نمودار ۴-۱ : نمودار توزیع فراوانی شکایات بیماران قبل از درمان	۴۴
نمودار ۴-۲ : نمودار توزیع فراوانی شکایت بیماران بعد درمان	۴۴
نمودار ۴-۳ : نمودار دایره ای تفکیک جنسی بیماران	۴۵
نمودار ۴-۴ : فراوانی بیماران به تفکیک سن	۴۶
نمودار ۴-۵ : نمودار توزیع فراوانی عود در بین بیماران	۴۶

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱ : مقایسه علایم بالینی بیماران قبل از ریشه کنی و بعد از ریشه کنی.....	۴۷
جدول ۴-۲ : توزیع بیماران S/E مثبت و منفی بر اساس جنس ، سن ، محل زندگی ، تعداد افراد خانوار و	
مصرف سیگار.....	۴۹

فهرست اشکال

عنوان	صفحه
شکل ۱-۲: مورفورلوزی ماریپیچی و کوکسی هیلکوباکتر پیلوری در مقطع بافت شناسی.....	۱۴
شکل ۲-۲: طرح شماتیک از مکانیسم تست اوره تنفسی.....	۱۶

F.D = Functional dyspepsia

H.P = Helicobacter pylori

UBT= Urease Breath Test

HPSAT = Helicobacter pylori Stool Antigen test

MALT =Mucosa Associated Lymphoid Tissue

ITP=Idiopathic Thrombocytopenic Purpura

PPI=Proton Pump Inhibitor

RUT=Rapid Urease Test

FDA=Food and Drug Administration

SCC : Squamous Cell Carcinoma

AC : Adenocarcinoma

GIST: Gastrointestinal stromal tumours

EBV: Epstein Barr virus

بررسی میزان عود هلیکوباکتر پیلوری یک سال بعد از ریشه کنی موفق آن

چکیده

مقدمه و بیان مسئله : هلیکوباکتر پیلوری (*H.pylori*) یکی از عفونت های شایع انسانی است. *H.pylori* علت اصلی زخم پپتیک، آدنوکارسینوم معده و لنفوم MALT می باشد. بررسی میزان عود عفونت *H.pylori* در هر منطقه برای طراحی استراتژی مناسب درمانی جهت مداوای این عفونت بسیار شایع دارای اهمیت می باشد بر این اساس در این مطالعه بر آن شده ایم تا به میزان عود عفونت *H.pylori* یک سال بعد از ریشه کنی موفق بپردازیم.

مواد و روش ها : ۶۰ نفر از بیمارانی به درمانگاه گوارش بیمارستان امام خمینی اردبیل مراجعه و تحت ریشه کنی موفق و تایید شده ی هلیکو باکتر با تست UBT قرار گرفته بودند یک سال بعد از ریشه کنی موفق جهت انجام مطالعه دعوت شده واز آنها Stool Exam گرفته شد و پرسش نامه ای با متغیرهای جنس، محل سکونت، مصرف سیگار، رژیم غذایی، علایم بالینی تهیه شده و داده ها از طریق نرم افزار SPSS آنالیز خواهد شد.

نتایج: ارتباط معنی داری بین مقایسه ی علایم بالینی در بیماران قبل از ریشه کنی و بعد از ریشه کنی وجود دارد، بعبارتی دیگر کاهش چشمگیری در شکایات بیماران یک سال بعد از ریشه کنی اولیه بوجود آمد.

نتیجه گیری: میزان عود عفونت هلیکوباکتر پیلوری یک سال بعد از ریشه کنی موفق در اردبیل ۱۰ درصد می باشد و کاهش چشمگیری در شکایت بیماران یک سال بعد از ریشه کنی نسبت به قبل از ریشه کنی *H.P* وجود دارد.

کلید واژه : عود، هلیکوباکتر پیلوری، ریشه کنی موفق